

Чл. 49.³⁷⁾ България се задължава да бждат признати, като основни закони, постановленията, съдържащи се въ настоящия отдѣлъ; никакъвъ законъ, никакъвъ правилникъ и никакво официално разпореждане да не бжде въ противорѣчие или въ несъгласие съ тия постановления и никакъвъ законъ, никакъвъ правилникъ и никакво официално разпореждане да нѣма по-голъма сила отъ тѣхъ.

Art. 49. La Bulgarie s'engage à ce que les stipulations contenues dans la présente Section soient reconnues comme lois fondamentales, à ce qu'aucune loi, aucun règlement ni aucune action officielle ne soient en contradiction ou en apposition avec ces stipulations et à ce qu'aucune loi, aucun règlement ni aucune action officielle ne prévalent contre elles.

³⁷⁾ Задълженията за които се говори въ тоя членъ и последующитѣ, въ България сж прокарани въ основния законъ — Конституцията, още при политическото учредяване на държавната власть и институции презъ 1879 г. Действително чл. 5 отъ Берлинския договоръ урежда основнитѣ положения на публичното право въ България, както по отношение свободата на вѣрата и вѣроизповѣдането, така и досежно еднаквото третиране на всички граждани въ страната. Но не бѣха само политическитѣ причини за признаването права на малцинствата. Не принудата по Берлинския Договоръ, а защото Учредителното Събрание провъзгласи това равенство. Още въ самото начало българскиятъ народъ, дълго онеправдаванъ подъ чужда власть, съзна голѣмото му обществено значение за бждащото преуспѣване на току-що образуваната държава. „Принудата за организирането на една държава, обяснява Jelinek, е немислима и принудата за най-висшитѣ органи да извършатъ функции-учредителни, би имъ отнело характера на държавни органи“ (Allgemeine Staatslehre стр. 247). И за това ние виждаме, (гл. глава XII за гражданитѣ въ България) въ чл. 57. отъ Конституцията изричния текстъ „Всички български поданици сж равни предъ закона“, „а въ чл. 60 „съ граждански правдини се ползуватъ всички живущи въ Царството“, въ Дѣлъ III чл. 67 „Правата на собственостъ сж неприкосновени“, и т. н. Сжщото е прокарано въ избирателния законъ, както и въ всички останали закони. Обратното другде напр. въ Сръбската Конституция, гдето въ чл. 19 изрично се запрещаваше проповѣдането на други религии, освенъ православната. Догде се е разпрострѣла вѣроизповѣдната търпимостъ личи и отъ факта, че въ България до сега никога никой не е повдигалъ въпросъ за антесимизъмъ, както напр. въ Румъния, Германия и пр. и пр. Напротивъ, малцинствата като не сж били предметъ на каквото и да било преследване, тѣ сж били допущани до държавнитѣ служби и въ войската като офицери, дори и въ управлението на държавата, въ Народното Събрание, окръжнитѣ и общински съвети и пр.

Въ грижитѣ си за тѣхнитѣ религиозни, просветни и др. културни нужди при-сжици на тѣхнитѣ племенни различия, държавната власть освенъ гдето имъ е обезпечила равенство, но иждивява ежегодно грамадни материални средства за подържане на духовенството имъ, училищата и др. културни институти.

За толерантноста къмъ малцинствата красноречиво говори и обстоятелството, че цѣли мѣстности въ България и до сега се населяватъ гъсто отъ компактни турски маси, необезпокоявани отъ никого, а обратното — живущи въ миръ и благоденствие. Презъ цѣлия периодъ отъ почти 50 год. отъ освобождението насамъ, нито единъ бунтъ, възстание или друго сепаратично движение не сж били регистрирани.

А за гостоприемството на българския народъ и вродената му търпимостъ къмъ инороднитѣ елементи говори обстоятелството, че въ 1897 г. следъ клането въ Армения и Тюркестанъ повече отъ 10,000 души арменци бежанци намѣриха братски подслонъ въ границитѣ на България.

Въ Букурещката конференция за миръ отъ 1913 г. напраздно България предложи вписването на клаузата: „България, Гърция, Черна Гора и Сърбия, признаватъ въ новоприсѣдиненитѣ територии автономията на духовнитѣ общини и свободата на училищата“. Освенъ нея, всички отказаха. Обособяването на малцинствата бѣше извънъ империалистичнитѣ имъ намѣрения. Вследствие тоя отказъ населенията, които останаха като етнически малцинства подъ чуждъ суверенитетъ, лишени отъ